

Afhandlingens empiriske grundlag

Afhandlingens empiriske grundlag udgøres af et omfattende etnografisk feltmateriale. Feltmetoderne har været deltagerobservation, videooptagelser, fokusgrupper og interviews. Hertil kommer dokumentanalyse af policydokumenter. Nøgleinformanterne i undersøgelsen er alle trådt ud af arbejdsmarkedet, bor i eget hjem og klarer sig med noget eller ingen praktisk hjælp fra kommunen. En anden informantgruppe udgøres af personale i de empiriske settings.

Om Kamilla Nørtoft

Kamilla Nørtoft er antropolog og har skrevet sin ph.d.-afhandling ved Institut for uddannelse og pædagogik (DPU), Aarhus Universitet, hvor hun har været en del af forskningsprogrammet Læring for omsorg, bæredygtig udvikling og sundhed (LOBS). Hendes forskningsmæssige fokus er på aldring, sundhed, sociale fællesskaber, velfærdsstat og etnografiske forskningsmetoder.

Tid og sted for forsvaret

Den 8. november 2013 kl. 14-17

Lokale D174, Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet, Campus Emdrup, Tuborgvej 164, 2400 København NV

Kontakt

Kamilla Nørtoft

E-mail: kpjn@dpu.dk telefon 87163827

Aarhus Universitet
Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU)
Campus Emdrup
Tuborgvej 164
2400 København NV

"DID YOU IMAGINE
THAT OLD PEOPLE
COULD BE LIKE THIS?"

A KALEIDOSCOPE OF AGEING,
HEALTH AND PROCESSES OF IDENTITY
IN AN URBAN DANISH CONTEXT

Ph.d.-afhandling af Kamilla Nørtoft

AARHUS UNIVERSITET

"DID YOU IMAGINE THAT OLD PEOPLE COULD BE LIKE THIS?"

A KALEIDOSCOPE OF AGEING, HEALTH AND PROCESSES OF IDENTITY IN AN URBAN DANISH CONTEXT

Afhandlingen er en antropologisk analyse af identitetsarbejde og sundhed i sociale relationer blandt ældre mennesker, der har deres gang i tre forskellige pædagogiske settings i København.

Sundhed i hverdagslivet

I de fleste menneskers levede hverdagsliv har sundhed sjældent en isoleret status, medmindre det enkelte individ har et personligt sundhedsprojekt, der f.eks. kan handle om målbare livsstilsændringer og -mål, eller et helbredsproblem, som f.eks. sygdom. Sundhed kan i forskellige situationer være meget synligt og dominerende eller usynligt og ubetydeligt i sig selv.

Ældre menneskers identiteter i velfærdsstaten

I den danske velfærdsstat italesættes ældre mennesker ofte som en mere eller mindre homogen gruppe, der enten udgør en praktisk og økonomisk byrde for samfundet eller som en gruppe af ressourcestærke mennesker, der overvejende bruger deres ressourcer på sig selv. Denne undersøgelse viser, at det for mange ældre mennesker er afgørende i hverdagslivet at arbejde med deres identitet for at vise både sig selv og andre, at de er individer med hver deres historie, karaktertræk, interesser, evner osv. Ældre mennesker forekommer at være

særligt udsatte ift. at blive snævert kategoriseret, og identitetsarbejde er derfor en særligt vigtig del af manges generelle velbefindende.

Aktivitet og sociale fællesskaber

Gennem deltagelse og engagement i aktiviteter og sociale fællesskaber kan mennesker forhandle og vise, hvem de er, samtidig med, at de fortsat udvikler sig i relation til deres fortid og fremtid. Det at have mulighed for at vise, hvem man er og blive set i overensstemmelse hermed er derfor et vigtigt element i en helhedsorienteret forståelse af sundhed.

Kommunale sundhedstilbud til ældre borgere

Kommunale serviceydelser til ældre borgere i form af praktisk hjælp og pleje i eget hjem og forskellige aktivitetstilbud hører under sundhedsforvaltningen og har alle et formuleret sundhedsformål. Der er imidlertid uoverensstemmelser mellem formulerede sundhedssyn og principper for tildeling af diverse ydelser på policyniveau. På praksisniveau har personalet i de undersøgte settings dog en bred pædagogisk tilgang til borgere og til sundhed, som stemmer bedre overens med de ældre informanternes hverdagsliv.

Konklusion

En væsentlig konklusion i afhandlingen er, at sundhed sjældent er på dagsordenen i sociale relationer i de valgte settings som noget, der er vigtigt i sig selv. Ifølge holistiske sundhedsmodeller, der inddrager miljø, samfund og på individuelt niveau fysiske, mentale, sociale, seksuelle, åndelige og emotionelle aspekter er sundhed således noget, der dækker det meste af livet. Alle disse aspekter er på sin vis behandlet i afhandlingen her, fordi de har vist sig som betydningsfulde i det empiriske materiale. Imidlertid trænger aspektet identitet så tydeligt frem i alle de empiriske temaer, så jeg foreslår, at dette bliver inddraget i sundhedsmodeller som den ovennævnte.

Perpektivering

Konklusionerne opfordrer til at tage ældre menneskers identitet og identifikationsprocesser vedrørende ældre mennesker i betragtning i planlægning og gennemførelse af aktivitets- såvel som plejetilbud. Desuden opfordrer de alle til at se ældre mennesker som mennesker først – frem for som ældre først.